

פרוטוקול מס. 88

מישיבת ועדת הכספים, שהתקיימה ביום ג',
ה' בתמוז תשל"ד - 25.6.74, משעה 10.00

נוכחים - חברי הוועדה:

- י. קרנמן - היו"ר
- ע. אמוראי
- א. אפרת
- ש. ארליך
- מ. ארנס
- י. גולן
- צ. גרשוני
- ש. לורנץ
- א. מלמד
- ע. פיינרמן
- י.ש. פלומין
- ד. קורן
- ח. קורפו
- נ. קצב
- ז. שובל
- א. שוסטק
- י. שריד

מוזמנים:

- מ. נוידרפר - הממונה על הכנסות המדינה
- גב' ש. מושכל, גב' ש. שוייד, גב' מ. דרזיו, ס. לי, א. דובנוב, מ. וינטר - משרד האוצר
- פ. דודסון, נ. לבגורן, נ. ניביזסקי - התאחדות בעלי הבתים.

מזכיר הוועדה:

א. קרשנר

היועץ המשפטי לוועדה:

ד"ר ק. קיטרון

היועץ הכלכלי לוועדה:

א.נ. פלוג

ר ש מ ה :

שולמית פרג

בסדר-היום:

- א) התקציב לשנת הכספים 1974 (אישור תקציב משרד ההסברה);
- ב) צו מס הכנסה (פטור ממס לגבי חלק מתוספת היוקר, תשל"ד-1974 (מכתב שר האוצר מיום א' בניסן תשל"ד - 24.3.74);
- ג) חוק מס הכנסה (פטור ממס על דמי שכירות של דירות מגורים (הוראת שעה), תשל"ד-1974;
- ד) חוק בול בטחון (תיקון והארכת תקופת ההיטל) (תיקון מס.10).
- ה) תקנות מס הכנסה (פטור והנחות בישובים מסויימים ובהיאחזות נח"ל) (תיקון), תשל"ד-1974;

(נתקבל ביום 8.7.74)

תקנות מס הכנסה (פטור והנחות ממס על הכנסות בשטחי
התיישבות חדשה ובשטחי פיתוח) (תיקון), תשל"ד-1974;

תקנות מס הכנסה (פטור והנחות ממס על הכנסות של
חושבי אילת והערבה) (תיקון), תשל"ד-1974 - מכתב
מיום י"ח בניסן תשל"ד - 11.4.74, מס. ה/מה/201/02;

ו. תקנות מלווה מלחמה (תעודות מלווה מרצון, סדרה א'),
תשל"ד-1974 - מכתב שר האוצר מיום כ"ו בניסן תשל"ד -
1974; (אושר)

ז. חוק החיילים המשוקררים (הוראת שעה) (תיקון), תשל"ד-1974.
(אושר)

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. סרגסון:

א. תקציב משרד ההסברה לשנת 1974 - (אישור)

ה צ ב ע ה

5 הצעות חברי הכנסת ארליך, ארנס, בדר, פלומין, פת, קורפו, שובל ושוסטק - לא נתקבלו

הצעת חבר הכנסת לבנבראון - לא נתקבלה

9 הצעות חברי הכנסת בן-מאיר וסלמד - לא נתקבלו

תקציב משרד ההסברה כמוצע ע"י הממשלה - נתקבל

ב. צו מס הכנסה (פטור ממס לגבי חלק מתוספת היוקר), תשל"ד-1974:

מ. נויזרפר: היו שלוש תוספות יוקר - ביולי-דצמבר 1973, בינואר 1974 ובפברואר-מרץ 1974. צו זה

נותן אד-הוון לאותה תוספת יוקר ששולמה, או מאותו חודש פוטרים ממס מהמשכורת שמשלמת, כל תשלום בנפרד. זה בא לסכם את השנה על מנת לאפשר לעשות שומות גם ליחידים וגם לעצמאיים, שכן גם הם נכללים בתוספת יוקר.

תוספת היוקר המירבית הפטורה מתבטאת ב-602 ל"י, שזה שליש מההכנסה. סך הכל תוספת יוקר היא 1044 ל"י לשנה.

ש. לורנץ: פוטרים ממס הכנסה רק תוספת יוקר חדשה. כך היה שלפני שנה היא נבלעה בתוך המשכורת. תוספת יוקר זה לא שכר, אלא פיצוי על התייקרות. מדי שנה בשנה בולעים תוספת יוקר ומחייבים את האדם במס. האם זה כך? האם מחשבים את הניכוי ממס הכנסה את ההגדלה בהתאם לתוספת היוקר הפטורה?

ט. נויזרפר: מאפריל 1973 הכנסת והוועדה הזו החליטו על רפורמה במס הכנסה. במקום לעשות חישובים מפורטים, קבעו ניכוי לשפחה. למעשה, אנחנו הטמענו את תוספת היוקר בכל מערכת הניכויים, וב-1 באפריל לא היה פטור של תוספת יוקר ממס הכנסה. אולם, התחייבנו שכל תוספת יוקר שתשולם, תהיה פטורה ממס הכנסה.

י.ש. פלומין:

הסכום הזה של 1044 ל"י נקבע על בסיס
שנתי. פירוש הדבר, 217 ל"י לחודש אחד.

א. שוסטק:

למה לא לקבוע את הכלל הזה, שלא לבוא
מדי פעם לוועדת הכספים לאישור של

איזה שהוא שינוי?

היו"ר י. סרגסון:

כל פטור ממס הכנסה, או כל הגדלה
במס הכנסה - זה חייב לעבור את ועדת

הכספים.

א. שוסטק:

כתוב "שר האוצר רשאי, באישור ועדת
הכספים של הכנסת, להורות בצו, כי
חלק מסויים מתוספת היוקר הכלולה בהכנסה, וששיעורה יפרוש בצו, יהא
פטור ממס." - ועדת הכספים לא צריכה להחליט על כל עליה, כי יש לשר
הסמכות לכך. לאור העובדה שישלמו תוספת יוקר ותהיה עליה באינדקס
וכו'. מה היית עושה אם לא היה לך רוב בוועדת הכספים?

היו"ר י. סרגסון:

אז לא היה רוב. מכל מקום, אין לשחרר
את המסלה או את האוצר מלבוא לוועדת
הכספים כדי לקבל אישורים. למעשה, אנחנו מחפשים דרכים לשיפור דברים,
ומדי פעם בפעם אנחנו משחררים את ההזדקקות לפנות אלינו, אבל לא הפעם.

ע. פיינרסון:

כמה הערות:

לגבי שאלתו של ח"כ שוסטק - אני בדעה
שחשוב מאד שוועדת הכספים תאשר דברים כאלה. יכול להיות מצב שהיא
לא תאשר. זה יכול להיות. אבל אני לא רוצה לשחרר אותם מלבוא לכאן.

אנחנו פועלים לאחר מעשה. אנב, לא כל תוספת
עליה מביאה אחריה תוספת יוקר, אלא אם זה מעל לשיעור מסויים, כך שאי
אפשר לתת מראש. על כל פנים, לא זכור לי - מאז שאני יושב פה, זה
5 שנים - שלא היו מביאים את הדברים לפנינו. אני מקווה שזה יהיה
כך גם בעתיד. אוטומציה לשחרור ממס הכנסה לא נראה לי.

בעקבות כל הרפורמה, האם יש לכם מחשבות
בנושא זה? אם כן, מה הן? אם אין לכם, אז אני יכול לתרום משהו
לענין זה.

היו"ר י. סרגסון:

זה נושא חדש. לפנינו הובא דבר אחד
מסויים - לפטור את הצטברות תוספת היוקר
ממס הכנסה. אם מישהו חושב שלא, אז בבקשה, לא היום, שכן אז אנחנו
נזמין את מי שצריך להזמין. אם תציע לא לאשר, בבקשה.

א. אפרת:

האם ישנם פה חישוניים לזרעת התקרה של
תוספת היוקר? מה המשמעות של ענין זה?

הרי הסכמים נחתמו כבר.

מ. נוינרפר:
באותו רגע שהסכם נחתם, שר האוצר, בלי אישור ועדת הכספים, נותן תשריר לפטור לגבי תוספת יוקר אשר תשולם עכשיו, ביולי.

אם, חלילה, יהיה הסכם שחלק מעליית האינדקס לא ישולם עליה תוספת יוקר, ויהיה הסכם בהסתדרות, אז הצו יהיה בהתאם. תוספת היוקר המכסימלית ביולי תהיה של 21% על בסיס של 1000 ל"י, ואז זה 217 ל"י לחודש. הדבר הזה מתבטא ב-1.7 מיליארד ל"י.

א. דובנוב:
תוספת יוקר זו הינה חלק מחישוב הפטור, והיא מחושבת על פי חישוב שנתי, ולא חודשי. זו התאמה לשיעור חודשי. עד 1973 זה נספג בתוך הפטור האישי, ואז אמרנו שם-1.4.73 כל תוספת יוקר שמתווספת, תהיה פטורה.

אנחנו צריכים לאשר את הפטור השנתי של תוספת היוקר. לכן אנחנו באים פעם בשנה כדי לקבל אישורכם, וזה לגבי שכירים, כדי למנוע גרעונות בתוספת המס. למעשה, אנחנו לא מקדימים ועושים מין תשריר לעבר, אלא זה נעשה על חישוב שנתי מ-1973.

א. אפרת:
שכר יסוד של 1100 ל"י ביולי 1974 - למה לא יהיה לו ניכוי הפטור במס הכנסה?

א. דובנוב:
זה לא הנושא שבו אנחנו דנים היום. לגבי 1000 ל"י תהיה תוספת של 217 ל"י. ביולי יהיה פטור של 418 ל"י.

צ. גרשוני:
אני רוצה להטביר מדוע אנחנו צריכים לדחות את הדיון בנושא זה. אני חושב שאנחנו הולכים בקו הברור של דיונים נוקבים ומרימים והתרגשויות - (היו"ר י. זה הכל מ-1973 עד היום). מה היה בשנה שעברה? - היה מה שהשנה יש. בשנה שעברה לא היתה התייקרות. היו אותם הדברים. בשנה שעברה היה פחות. אנחנו לא קובעים את תוספת היוקר, אלא רק את האישור על הפטור.

אנחנו יכולים להגיד, שאנחנו לא מסבירים לתת תוספת יוקר על התייקרויות שהיו בחו"ל, במצב של המדינה. למה אנחנו צריכים להגיד ליצרנים לספוג חלק? אני יודע שמל מאד להגיד שזה טוב, ואחר כך לבוא בדיונים כלליים ולהגיד מה מצבנו. אני לא אומר שזה הדבר היחיד שצריך לשים עליו את היד.

אני אומר שהשיטה של תוספת היוקר, כולל הפטור מס שעליו אנחנו מדברים, צריכה רביזיה.

ע. פיינרמן:
הצעה: אני מסכים עם ההגדרה שלך, שזה נושא חדש. על כך בנויה ההצעה שלי. לכן אני מציע שנאשר את זה, אבל באותו זמן נאמר שאנחנו נקיים דיון עם שר האוצר, כי זו תוספת יוקר שכבר דובר עליה.

י.ש. פלומין:
(מצטט מעיף 10 א) של פקודת מס הכנסה) - זאת אומרת, כל שלב צריך לעבור את ועדת הכספים. כלומר, אם היתה תוספת יוקר במרץ, הרי שהיא לא הובאה

י.ש. פלומין:

לוועדת הכספים לאישור. אני שואל: בפברואר נתנו תוספת יוקר, ולא הביאו אותה לסם. לדעתי, היו צריכים להביא אותה לאישור הוועדה. לא צריך לחכות עד הצו השנתי של 1975.

א. אפרת:
אני מוצא לנכון לומר לחברי הוועדה שהרחיבו את תחום הדיון, כי מדובר בהסכמי עבודה, וזה פטור על סם הכנסה. מי שמרחיב את הדיון על הסכמי עבודה, הרי שהוא כבר מחטיא את המטרה. על כל פנים, ההערות של ח"כ גרשוני וגולן שאנחנו נדון על הסכמי עבודה עם שר האוצר - אני לא מקבל את זה.

א. שוסטק:
האם ההסכמים שנעשו בין ההסתדרות לבין התאחדות פועלי התעשייה בקשר לתוספת היוקר הם לגבי התקופה מיולי עד ינואר הבא, והתשלום הוא ביולי עצמו? האם אני טועה בזה שביולי עדיין ישלמו על 1000 ל"י, ומיולי ולהבא יהיה תוקף התשלום של יולי לפי אותן 1000 הלירות? (פ. גוידרפר: כן).

ד. סורן:
הפטור מתוספת יוקר ניתן על מנת שהתוספת שניתנת תכסה את ההתייקרות. זו תקרה על מנת לספל בהתייקרות הממשית שהיא היתה עד 1000 ל"י. כלומר, מי שיש לו למעלה מ-1000 ל"י, אז אחוז הפטור הוא יותר גדול.

מי שמשתכר יותר, הפטור שלו יותר גדול; בעוד שזה שמשתכר פחות, הפטור שלו יותר קטן. הרי הפטור בא לכסות את ההתייקרות שחלה. מדוע זה כך?

היו"ר י. סרגמן: זה לא פרוגרסיבי.

ח. סורפן: זאת התייקרות של הסכום שיש בידו.

ד. סורן:
זו התייקרות של המצרכים הבסיסיים. שיטת האחוז גורמת לכך שבעלי ההכנסה היותר גדולה, עד 1000 ל"י - יש להם יותר פטור. המדינה לא מעניקה יותר כסף.

היו"ר י. סרגמן:
בנין תוספת היוקר כפי שנבנה ע"י ההסתדרות והתאחדות בעלי התעשייה הנו מהדגמים שכל מי שרוצה להוכיח שזה לא טוב - לא יועיל לו.

מי שירצה לשנות את זה, הייתי רוצה לראות מה יהיה סדר. האמת היא, שזה קודם כל מביא לכך שמי פרוגרסיבי של סם הכנסה קטן, וזה מרחיב את הפערים, ולא מצמצם אותם.

תוספת יוקר לא נקבעת ע"י הכנסת, כמו ששכר לא נקבע ע"י הכנסת. זה הסכם קולקטיבי בין ההסתדרות ופועלי התעשייה והממשלה. נכון הוא שמה שטעון אישור - וזה מה שטען ח"כ שוסטק - זה ענין של סם הכנסה.

היו"ר י. קרגמן:

אם יש תוספת יוקר שנובעת מהתייקרות של חו"ל, זה טבעי שהערך של תוספת היוקר באה לפצות את ההתייקרות. אם יש על זה מס, אז לא כדאי כל הענין הזה, שכן זה יזעזע ויחטיא את המטרה, ויהיו מהומות. כבר ראינו מהומות לגבי מס הכנסה על תגמולים. ודאי וודאי על תוספת יוקר.

אני מציע שנאשר את זה כפי שאישרנו קודם. אנחנו דנו בעניני אינפלציה. יש לי הצעות סיכום, ודאי תהיינה גם הצעות אחרות. מי שירצה להציע הצעה - שיגישו אותה, ואנחנו נדון בה.

בינתיים, אני מציע שנאשר את ההצעה.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה לאשר את צו מס הכנסה (פטור מסס לגבי חלק מתוספת היוקר), תשל"ד-1974 - רוב

י. גולן: בעקבות הדיון הזה, אני רוצה לומר כי אחרי הדיון באינפלציה נחתמו הסכמי עבודה. אני לא מערער על הסכמי עבודה, אבל אין כל ספק שיש להדהר על כל ההתחייבויות של שר האוצר, כי המצב הוא כזה שכל אחד יקבל 200 ל"י; יש התחייבות שלא להעלות מסים. אני חושב שעל כל הדברים האלה צריכה ועדת הכספים לדון בהם. בינתיים יש התפתחות מסויימת.

אני מצביע עוד פעם.

היו"ר י. קרגמן:

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה לאשר את צו מס הכנסה (פטור מסס לגבי חלק מתוספת היוקר), תשל"ד-1974 - רוב

נ ג ד - אין

נמנעים (חברי הכנסת אמוראי וקורן) - 2

צו מס הכנסה (פטור מסס לגבי חלק מתוספת היוקר), תשל"ד-1974 - אושר

היו"ר י. קרגמן:

יהיו לנו בירורים על אינפלציה, שכר ועוד. יש לנו כל סיני נושאים כאלה שנדון בהם, ואנחנו נזמין את שר האוצר. יש לנו את ענין הרכב, מה שהציע ח"כ אמוראי - זה צו שצריך לדון. יש לנו תאריך, עד אוגוסט --- (ש. ארליך: בקשתי דיון, ואני מבקש שהצו יבוא לדיון זה) הוא יבוא לוועדה. בינתיים הכנסת צריכה לאשר את זה, כי בלי אישור זה לא יכול לרוץ, וזה בדיוק מה שאני מתכוון לעשות - בשבוע הבא נקיים דיון על כך.

ג. חוק מס הכנסה (פטור ממס על דמי שכירות של דירות מגורים) (הוראת שעה), תשל"ד-1974 :

היו"ר י. סרגסון:

לפנינו משלחת של ארגון בעלי הבתים. אני מקבל אתכם בברכה.

נתן נוביז'ספי:
אנחנו לא מוכרים לכל חברי הוועדה. השנה יש הרבה חברי כנסת חדשים וצעירים.

החוק הקטן הזה עושה הפליטה כלפינו - הוא מזיק למטרת החוק, והוא גם פוגע ברגש הצדק האלמנטרי.

כתוב "הדירה לא היתה מושכרת אחרי יום ז' בטבת תשל"ד (1 בינואר 1974)" - אני מבין שזה מכיוון למנוע ספקולציה בשכירות חופשית. לדעתנו זו הגבלה, וזה לא יגדיל את מלאי הדירות.

אולם, יש עוד סוג אחד של דירות בבתי סוגנים לפי חוק הגנת הדייר. לפעמים דירות מסוג זה מתפנות. יש חוק משנת 1968, או לפי הסכם או לפי החוק. אם לפי הסכם, אז דייר שיש לו 3-4 חדרים, ורוצה לפנותם כי הוא רוצה ללכת אל הוריו וכו' - לדעתי, זו דוגמה קלסית, שדירה יכולה להתפנות והוא רוצה מבעל הבית עשרות אלפי לירות, ואני לא נכנס לבעיה זו, אז בעל הבית צריך לעשות את החשבון שלו. אם הוא ידע שהוא יפנה את הדירה ביום מסויים, ואז הוא יוכל לקבל שכר דירה ביום איכס, אז יהיה חייב לשחרר את הדירה. מדוע שבעל בית כזה לא יהיה משוחרר מסמס הכנסה מדירה שהוא משכיר? הרי הוא קונה מחדש את דירתו. כמו שאומרים, הוא פודה אותה.

לכן אנחנו מציעים שלגבי דירות סוגנות, לפי חוק הגנת הדייר, שמתפנות לפי חוק או לפי הסכם - לא תחול ההגבלה הזו. לדעתנו, זה יגדיל את מלאי הדירות. אחרת בעל הבית יאמר שלא כדאי שיפנו את הדירה.

זאת ועוד: זה גם לא צודק. למה חתמי שקנה דירה בהרצליה שנגמרת ב-5 בפברואר, לא תהיה מושכרת? אם הוא ישכיר אותה, אז הוא יהיה פטור מסמס הכנסה, ואני לא. או יהודי שיש לו דירה בבית משותף, הוא מפנה אותה ועובר לגור בוויילה שרכש אותה במיליון לירות, אז הוא יהיה כן פטור מסמס הכנסה? ואילו אנחנו, בעמל רב שאנחנו מסקיעים, חייבים לשלם? הרי זה פוגע בחוש האלמנטרי של הצדק.

לכן אנחנו מציעים להסיר את המיגבלה הזו, שכן אז זה יגדיל את מלאי הדירות, וזה גם לא יפגע ברגש האלמנטרי של הצדק.

שמעתי דעה שזה סכוון לאלה שמושכרים היום באופן חופשי. אם זה יהיה במרץ, אז הוא יגרש את הדייר ויחפש לו דייר אחר. בן אדם לא מוגן. יכול להיות שהחוקה מסתיימת ב-31 למרץ, אז יש לבעל הדירה להגיד לדייר שילך.

אם ימחקו לגמרי את הסעיף הזה, אז זה יהיה לגמרי משוחרר, ואז זה יגדיל את מלאי הדירות. אני לא מתנגד שתמחקו את זה. אני מגן היום על דירות שחוק הגנת הדייר חל עליהן. אם אתם רוצים למחוק לגמרי את הסעיף הזה, בבקשה.

אנחנו משחררים כל יום דירות. אם דירה תהיה משוחררת מסמס הכנסה, אז הוא יוכל לשלם חוב שלקח.

אנחנו מציעים שלא יהיה כתוב "שכר דירה אינו עולה על 700 לירות לחודש" - זה סכום כללי. אם חדר אחד, זה טוב

נתן נוביז"סקי:

מאד; אם זה 3 חדרים, זה לא מספיק. אני מציע שיהיה כתוב, חדר עם כל הנוחיות - עד 300 ל"י; שני חדרים והאלה - 300 ל"י לחדר. כי לפעמים מקבלים שכר דירה של 800 או 850 ל"י לשלושה חדרים. שמעתי, שאתם מעוניינים בדירות של 4 חדרים, עבור העולים. אם יהיה לפי חדר, אז זה יענה על דרישות החיים. רווק נכנס לחדר עם נוחיות, ויש מספיק רווקים. אני יודע שהיו כאלה שהסתפקו לגור בחדר וחצי במקום שירצו לגור בו, ומוותרים לגור בדירה יותר גדולה ובמקום שנותנים להם.

הצעתנו השלישית היא: אנחנו יודעים

שהיום עושים כל החוזים כפוף לאינדקס. אם דייר מסכים שיהיה כפוף לאינדקס, אז סיד עושים חוזה לשלוש שנים.

נתן לבגורין:

בטעמי 1 כתוב על תקופת ההשכרה שתחול מ-1.4.74 עד 1.4.75, והפטור מס הכנסה

מוענק עד 1977. אינני יודע את הנימוקים שלכם. לדעתי, מן ההגיון לכתוב בחוק 31.3.77 או 31.3.76, על מנת לתת את התקופה הזו. אם תקופת הפטור הוא עד 1977, אז תקופת ההשכרה לא צריכה להיות מוגבלת.

באפריל 1975 ירצו להשכיר לפי חוק זה,

אז לא יוכלו.

אי אפשר לפטור מס לעולם ועד.

ס. נוידרפר:

זה דבר זמני, ואין דבר יותר קבוע מזמניות.

ש. ארליך:

נתן לבגורין:

ועוד דבר: משתמשים בקונצסיה, והרי זו קונצסיה פיסקלית על מנת לפתור בעיה שהיא פטורה בחוק שכירות מ-1971. אם בחוק שכירות יש זכויות וחובות של שני צדדים, אז אין טעם לחפש בקונצסיה פיסקלית שלא שומרת על חוק שכירות. למה לעשות את זה? באופן כללי אמרתי: פה הכוונה היתה שלא לאנוס דיירים שגרים בדירות חפשיה לזאת על מנת להשכיר את הדירה מחדש כדי לזכות בפטור מס הכנסה. יש חוק מ-1971, יש הסכם של שני צדדים, ושם יש חובות וזכויות. למה לערבב שני דברים? פה מדובר על מס הכנסה, ולא צריך לעשות הגבלות. אין שום עניין בזה. ההצעה היא, למחוק את הסעיף לגמרי.

התקופה היא, להשכיר לשנה. קורה ששני

צדדים מתקשרים באיזה שהוא הסכם. קורה גם שבאמצע השנה מתחרטים, ושני הצדדים נפרדים. עלול לקרות כך ששניהם יסכימו לעניין זה. אם בסעיף 1 תבטלו את ההגבלה, אז בסעיף 2 אין צורך להשאיר את זה.

פליקס דודסון:

החוק הזה מיועד להגדיל את כמות הדירות הפנויות בשוק. כאשר אנחנו נכנסים לפרטים, אז אנחנו רואים כך: שבעל בית שמשחרר את הדירות, אז דירות רבות פנויות נכנסות לספקולציה, ואותו בעל דירה שלא דרושה לו עזרה סוציאלית משוחרר מס. זה עבורו מסף מהצד. לעומת זה, אצלנו זה לחיים ולמוות. יש ביננו כאלה שהם בני 70-75, שהם אלטנים ואלטנות, שרוצים שיהיה להם תועלת מזה. יש להם הכנסה קטנה מאד מהבית.

לדעתנו, זה עלול להביא תועלת רבה

לבעל בית כשהיה משוחרר מס הכנסה, וזה גם יגדיל את הדירות בשוק, וגם זה יביא תועלת רבה יותר מאחרים.

י.ש. פלומין:

החוק מתייחס לאפשרות של השכרת חלק מדירה, שכן כתוב "או חלק ממנה". האם יש אפשרויות של השכרת משנה? כלומר, השוכר משכיר אותה הלאה בשכירות משנה, במקרה כזה הוא לא יכול להיות כלול בזה. אני רוצה להציע לכלול גם את אלה. מה מספרם של מקרים אלה של שכירות משנה?

נתן נוביז'סקי:

אנחנו מתנגדים שדייר שיושב חיים - אשר משלם 100 ל"י עבור 3 חדרים - שהוא יגדיל את הספקולציה על חשבוננו.

נתן לבגורן:

במושכר לשעבר, לא ניתן להשכרה על פי חוק 1968, אם אם זו יחידת דיור עצמאית שלמה. חלק מדירה אי אפשר להשכיר באופן חפשי. כך שאנחנו לא יכולים לעשות את זה, ממילא.

היו"ר י. קרגמן:

תודה רבה.

(חברי ארגון בעלי הבתים עוזבים את הישיבה)

היו"ר י. קרגמן:

אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה כי כאשר החלטנו בכנסת על כך, זה היה לאחר שהובאה בפנינו הצעת החוק, אשר לא באה לפתור את חוק הגנת הדייר, וגם לא לפטור ממס הכנסה. לא היתה כוונה כזו. אלא היתה כוונה ברורה אחרת - בגלל מחסור בדירות לעולים. אמרנו שכל מי שבונה דירה, שישכיר אותה לעולים חדשים. הכוונה היתה, להגדיל את מלאי הדירות. שלא יפנו עכשיו דירות כדי להשכירן וכך לזכות בפטור ממס הכנסה. אני לא חושב כי זו היתה הכוונה.

מ. נוידרפר:

החוק הזה, מנקודת ראות של מסים, הוא עיוות אחד גדול מיסודו, משום שהוא אומר דבר אחד חמור - הכנסה משכר דירה, דווקא היא תהא פטורה ממס. כלומר, מי שמרוויח משכר עבודה 700 ל"י, הוא חייב במס. ולא לזה בא האוצר להגיד - שהכנסה משכר דירה תהא פטורה ממס. לא לזה אנחנו מתכוונים. (ח. קורפן: כיצד תוכל למנוע את זה?) הוא יכול לעשות הסכם וכו' ---

ח. קורפן:

אתה חייב לצאת מהנחה שכל אחד יכול להגיע לזה בנקל. הדירה תהא פנויה אצלו לצורך החוק הזה. היא תהיה פנויה בדצמבר. הוא יעשה חוזה חדש. הוא לא יקבל שכר דירה במשך 3 חדשים.

הבעיה היא, שחוק זה הוא חוק שמאפשר לכל אדם לקבל 700 ל"י מבלי לשלם מס.

מ. נוי דרפר:

אם יש לך פטנט יותר טוב, אדרבה - תן אותו. מס הכנסה איננו הנקודה היחידה שכולם אומרים אמת. על גנבים אנחנו לא מדברים. מכל מקום, זה הפטנט הטוב ביותר שמצאנו. אנשי המס לא היו מאושרים מהחוק הזה, שכן מי שיש לו דירה שניה מרוויח בגובה משכורת או חצי משכורת. אולם, אמרו שיש עליה, וכי זו הוראת שעה, לכן קבלנו את הפטנט הזה.

מכל מקום, יש לנו התנגדות להסיר את

ההגבלות שישגן בחוק.

ש. לורנץ:

הערה: תיאורטית, אדם יכול להשכיר 10 דירות ולקבל 7000 ליי שכרהדירות לכל חודש. זהו עיוות יותר גבוה. מפעל מאושל שמרוויח כמה אלפי לירות, גם הוא פטור ממס הכנסה. לגבי מקרה זה אנחנו רצינו לתת עידוד להשכרה. כך חשבו אלה שהביאו את החוק הזה שיימצאו אנשים שיתנו דירות להשכרה, וזה חשוב. זוהי מדיניות, וזו מדיניות טובה, למרות שלא תמיד זה מוצדק.

אם אני קבלן, ורוצה לבנות דירות

למכירה או להשכרה, עד 700 ליי בלי מס הכנסה זה עדיין לא כדאי לי. הלואי שיבנו גם בתים להשכרה. מכל מקום, זה טוב למדינה, וזה טוב לעולים.

ע. אמוראי:

ההשוואה צריכה להיות איך מציעים לעומת מי שמשקיעו בנייר ערך ומקבל באחוזים 25%. זה הרי צמוד למחיר הקרקע, אבל הוא לא מממש את זה.

ש. לורנץ:

אני רוצה להציע שזה ייעשה בהתחשבות למספר הנפשות. אם רווק או משפחה בת שתי נפשות, לוקחים דירה של 3 חדרים ומשלמים 700 ליי - זה לא מוצדק. אם עולה כזה או משפחה כזו בת שתי נפשות שרוצים לגור במוחרות, הרי שאיש לא יפריע להם. אבל השאלה היא, אם זה מוצדק שבעל בית יקבל 700 ליי. מאידך, אם יש עולים של 6 או 8 נפשות, הם חייבים לשלם יותר, כי הם לוקחים דירה יותר גדולה, או שבעל הבית דורש שכר דירה יותר גבוה. לדעתי, מוצדק שהפטור יהיה על סכום יותר גבוה שניתן לבעל הבית, בתנאי שזה מושכר למשפחות יותר גדולות - עד 4 נפשות, 700 ליי פטור ממס הכנסה; כל שתי נפשות נוספות - עוד 150 ליי.

היו"ר י. קרגמן:

הסוכנות שוכרת את הדירה, והסוכנות גם משלמת את שכר הדירה, ולא העולה.

ש. לורנץ:

כאשר מגיעה משפחה ברובת ילדים, ומסדרים אותה בדירה, אז הסוכנות משלמת 800-900 ליי לחודש. לוקחים לה דירה של 4 או 4.5 חדרים.

בעל בית עושה חשבון, שיותר טוב יעשה אם ישכיר דירה של 3 חדרים, ועוד שני חדרים ישכיר לחוד, משום שכאן יש פטור ממס הכנסה.

אני יודע שיש קושי בזה.

י.ש. פלומין:

אני רוצה לאמץ את הקריטריון שהציעה המשלחת. אני חושב שלא צריך לעניין אותנו מספר הנפשות בדירה, כי זו פונקציה של מדיניות הסוכנות. הסוכנות יכולה לשלוח זוג, או משפחה עם 5 ילדים. מכל מקום, הקריטריון צריך להיות גודל הדירה.

למעשה יוצא כך, שיש דירת פאר שתהיה פטורה ממס, ואילו דירה אחת עם יותר חדרים לא תהיה פטורה ממס. לכן זה לא מוצדק. לכן אני מציע שאנחנו נחלק ונקבע שחדר אחד זה 300 ל"י, ולא יותר מ-1200 ל"י לדירה. (היו"ר י. קרגמן: זה יעלה את מחיר הדירות). דירה של 3 חדרים, זה 900 ל"י, וזה מתבטא בתצי אחוז לחודש.

700 ל"י פטור, ואילו 701 ל"י לא פטור. לכן אני מציע שתהיה הדרגתיות. נגיד 25% מעל התקרה. אני מציע שאם אדם משכיר ב-750 ל"י, אז על 50 הלירות לתת לו פטור חלקי.

לגבי יוקר המחיה: מקובל שחווה לשנתיים-שלוש עושים בהצמדה ליוקר המחיה. אני הייתי מציע שזה יהיה צמוד, ושזה ייעשה אוטומטית ליוקר המחיה. אני מכיר את הנושא. פקיד השומה דורש את רשימת הדיירים --- (מ. גוידרפר: אני אצטרך 300 פקידים לעניין זה).

א. שוסטק:

אינני מבין למה משרת הפטוק "הדירה לא היתה מושכרת אחרי 1.1.74?" מה איכפת לך אם היתה מושכרת גם בפברואר? הרי העיקר הוא שב-1 באפריל אני משכיר אותה. האם זה בא למען מנוע את הטענה לגבי דירות מוגנות או לא מוגנות? לדעתי, אנחנו יכולים לוותר על שלושה חדשים אלה, ונקבע שגם דירה שהיתה מושכרת לפני 1 באפריל, תהא פטורה. כך הם לא יבואו בטענות לגבי הפרדת הדירות המוגנות והלא-מוגנות.

אני אומר, שגם דירות שלא היו מושכרות בחודש האחרון, לפני אפריל - כלומר, במרץ - תהיינה פטורות.

ועתה, לגבי סעיף 3 שאומר: "שכר דירה אינו עולה על 700 לירות לחודש" - זאת אומרת, שאנחנו מעוניינים שהפטור לא יהיה יותר גבוה מאשר 700 ל"י, ואיננו מעוניינים לדעת כמה משלמים שכר דירה. פשוט, אתה נותן לו פטור על 700 ל"י.

המשלחת של בעלי הבתים טענו, שאם יקבלו 900 ל"י, שגם סכום זה יהיה פטור. אני מעוניין שישכירו דירות.

ז. שובל:

אני מציע להוסיף אחרי "מי שהשכיר למגורים" את המלים "ושעיסוקו איננו בהשכרת דירות" - כלומר, אני מציע שתהיה החמרה בזה. אני רוצה לעודד אנשים בודדים, שאין זה עיסוקם העיקרי. מכל מקום, מה שאני מציע, קיים בהרבה חוקים.

בקשר להקלות: לפי דעתי, החוק הזה הוא צעד נכון לעידוד ההשכרה. הייתי מציע להוציא או להסיר את הסייגים שישנם בחוק מדירות בנות חדר אחד, כי קיימת בעיה מיוחדת של עולים רווקים - אין דירות של חדר אחד במלאי השוק. אני מעוניין לעודד לגבי דירות חדר. לכן אני מציע להסיר את ההגבלה הזו "בתנאי שלא היתה מושכרת 3 חדשים וכו'".

ח. קורפו:

חוק זה נולד משתי סיבות: א) במפקד האוכלוסין החברר שיש 35 אלף דירות ריקות; ב) רצינו פתרונות לעולים. מכאן שנולד החוק הזה.

ה. קורפו:

משרד האוצר יכול היה לכתוב "מי שמשכיר למשרד הקליטה" - כך היינו פותרים בעיה זו.

היו דירות בערים הגדולות - בתל-אביב, ירושלים וחיפה שמחירם היה יותר גדול, וכך הגענו לשכר דירה של 700 ל"י במקום 500 ל"י. נדמה לי שזה היה טוב ובסדר, וכי זה גם השיג את מטרתו. בצורה זו הושגו 6000 דירות, והשנה יהיו עוד 2000. לכן אין מניעה אם הדירה היתה פנויה או לא. אם בדצמבר ישחרר בעל בית את הדייר שלו, ובאפריל הוא יעשה חוזה - לדעתי, כל אחד יכול להגיע לזה שהדירה תהיה ריקה 3 חודשים קודם לכן.

אם מישהו משכיר עד 1977, פירוש הדבר שהדירות יהיו גם לשנה הבאה וגם לשנתיים הבאות. לכן אני מציע, להסיר את המיגבלה של שלושת החודשים, וכך שלא יהיה עד 700 ל"י.

אני מציע למחוק את המלים "או חלק ממנה". זה לדעתי פתח לקומבינציות.

ביחס לדירות לרווקים: בדרך כלל, העולים גרים בדירות אלה שנה אחת לכל היותר. דירות של חדר אחד יש בשיכון הקבע שלכם.

מכל מקום אני סבור, שהחוק הזה טוב כדי לפתור את בעיית שיכונם של העולים. לכן אני מציע להסיר את ההגבלה של 3 חודשים.

ע. אמוראי:
אני מצטער שנציג משרד השיכון איננו כאן, כי אני חושש שאנחנו עלולים להגיע לרמיה.

היה ידוע שיש בארץ "סטוק" של דירות לא מנוצלות, והן היו רצויות למשרד הקליטה. זה בעיקר לגבי דירות שהן במרחק של 30-40 ק"מ.

אילו הבעיה היתה ניצול הדירות הפנויות לשנה-שנתיים, אז היינו מקבלים כמה אלפי דירות, ואז היינו מקטינים את הפער בין הביקוש וההיצע. במידה וההסדר הזה מתמשך, אז זה עלול להקדים קניית דירות לילדים שהם עדיין בגיל צעיר, וכך זה יוצר ביקוש נוסף. איך אני יכול למנוע את זה? אני בטוח שזה עלול לקרות.

אני חושב שהגענו לקיבולת, ומעבר לקיבולת, וכל ניצול נוסף יוצר עיוותים. מתי עניין זה ייהפך כדאי? - אנחנו צריכים לקחת מצב אלטרנטיבי: מה עושה בעל הון בלי "ריסק" של נכסי דלא ניידי מצד אחד? מה ההשקעה הרלבנטית של אגרות חוב ל-10 שנים, מינוס מה שישלם מס שבח מקרקעין שבעוד 10 שנים יבוא לממש את ההון וכו'. לדעתי, זהו השיקול שעומד בפני המשקיע.

נניח, יש לי ילד בן 8, אז אני שוקל אם אני היום אקנה לו דירה, או כן יש לי פתרון אחר. ואולי בהשקעה אחרת יש לי לשלם 25% מס שבח מקרקעין. תראו לי אלטרנטיבה. אני אומר, שיש לנו פער, ומשרד הקליטה ירחיב את זה לעוד שנה ולעוד שנה. לדעתי, אנחנו נותנים בחינם את הפטור הזה.

צ. גרשוני:
אני רוצה להמשיך בדברים בהם התחיל ח"כ קורן: ועדת הכספים אישרה, לפי זכרוני, את הצעת החוק הזו מתוך הצרכים שנוצרו לקליטת העלייה, כי חסרו הרבה דירות. אני זוכר שנציג-משרד הקליטה הופיע והסביר מדוע הם צריכים את העזרה הזו.

צ. גרשוני:

היום, עצם ההופעה של נציגי בעלי הבתים - וזו זכותם - ולפי דברי ח"כ אמוראי - אני מביין שזה הולך לכיוון אחר. מכל מקום, הכוונה של המציעים ושל המחוקקים הייתה לפתור את הבעיות של קליטת עולים, או - לפי דברי אמוראי - מטפחים את עניין בניית דירות להשכרה. לדעתי, בנייה להשכרה לחוד, זכויות בעלי בתים לחוד ועניין עולים לחוד. האמת היא, שאני רוצה לראות את עצמנו היום בחוק זה לפי כוונתם של המציעים ולטובת העולים. על בעיות אחרות, נדבר בהזדמנות אחרת. לא מתקבל על דעתי עניין שנאמרה בקריאת ביניים כאשר דיבר ח"כ קורפו - ש"ככוונה לא רצינו לכתוב לצרכי קליטת עולים". הכוונה אולי הייתה שיש עוד קטגוריות בארץ שאנחנו יודעים את הוויכוחים עליהן. אני חושב שהתוצאה של אי הגדרה מדוייקת של צורך, ואם יש משהו מחוץ לעולים אז צריך להגיד מי זה.

אני חושב שצריך להזמין את משרד הקליטה. אולי כדאי בהזדמנות זו שעשינו לעולים, להסדיר ולהשכיר למישהו אחר. האם זה הקשר לדירות להשכרה? אם כן, אני פוסל קשר זה. מכל מקום, אני בדעה שצריך לקבוע במפורש שזה בשביל עולים. אם יש לכם עוד אנשים אחרים, אז תגידו מי הם.

אני מציע שאנחנו נשמע את אנשי משרד הקליטה בעניין זה. (היו"ר י. קרגמן: זה לא נוגע לו. זה דבר פיסטלי) אבל זה בא מהם. האם הם צריכים עוד דירות? (גב' שרה שבייד-גלעד: זה נעשה בתיאום אתם) לדעתי, כל עוד זה איננו מפורש בחוק שזה בשביל עולים, זה יכול ליהפך לעסק טוב להשכרה, ולא דוקא לעולים.

ע. אמוראי: לא הייתי אומר את מה שאמרת אילולא ראיתי חבר שעשה את זה.

צ. גרשוני: אני מציע לכתוב בחוק שזה לצרכי השכרה לעולים ע"י הממשלה; או אם האוצר מציע לעוד אנשים, אז תכתבו בחוק למי, ובלבד שזה לא יהיה חופשי.

י. גולן: אני רוצה להגן על החוק כפי שהוא. נכון הוא החשבון של ח"כ אמוראי. נכונים הדברים שהועלו כאן, שיש עיוותים וכו'. הצרה היא שאנחנו שוכחים את הרקע של החוק. לא הייתה כוונה לשחרר ולגלוש אל מעבר לשחרור ממש הכנסה משכר דירה.

רבותי, אנחנו נמצאנו במצב של זעקה גדולה מצד מוסדות משרד הקליטה בגלל המחסור בדירות. היה מצב שלא יכולנו לפתור בעיה זו. לכן אמרנו שנעשה דבר זה למרות שידענו כי נכנס לעיוותים, ואולי גם הפסד למשק. אנחנו עושים את זה לתקופה מסויימת, גם כשזה גורר אחריו הפסדים ועושה עיוותים. אבל גם לא לפתור בעיות אחרות.

הואיל ועליית המחירים הייתה מהירה מאוד, אז החליט האוצר להעלות את שכר הדירה מ-500 ל-700 לשי, וזה כדי לתת תמריצים לעניין זה. אבל מכאן ליצור שיטה של הצמדה לאינדקס, זו כבר שיטה שלמה ולא חוק שיהיה זמני. ליצור שיטה כזו, זו סכנה גדולה ביותר. הוא הדין לגבי החשבונות. אני לא רוצה בזה. כאשר יוטב לנו בעניין הדירות לעולים, יסחיים כל העניין הזה.

מכל מקום, אני בעד דירות להשכרה. ואני מציע לפתור את הבעיות האלה בכיוונים אחרים. אהדה, אנחנו ניצור עיוות. לכן אני אומר שנעשה את זה כהוראת שעה. למעשה, לא רצינו שיהיה כתוב בחוק שזה דוקא לעולים, רצינו להרחיב את זה. חוגי הליברלים מכלל המפלגות קבעו כך. לכן אני מציע שנראה את זה כהוראת שעה, ולא לקבוע שיטה שתהיה לעולמים. יש פה עיוותים, וזה רע במיעוטו.

ע. פיינרמן:

גם אני רוצה להגן על הנוסח הקיים, משתי סיבות: למעשה, היו שני מניעים - אמרו שיש 8000 דירות מושכרות, שהתוקף שלהן פג ב-1 במרץ, ושהיה צריך להאריך את תוקפן; ב) להוסיף למלאי הזה - דירות אשר תהיינה פנויות במשך שנה זו מ-1 בינואר עד מרץ שנה הבאה - שדירות אלה תתווספנה למלאי.

לדעתי, אין צורך לתלות בנושא זה תיאורים כלכליים וחברתיים מרחיקות לכת, משום שזה מוגבל בהיקף ובזמן.

ועוד הערה להצעות השונות שהושמעו כאן: הואיל והדבר מוגבל בהיקף, אין לסבך אותו ולא להניח בו יסודות ועיוותים. לכן ההצעה להעלות מ-500 ל-700 ליי לשכר דירה יצאה מספקת. הראייה לכך היא שמשרד הקליטה יכול היה לשכור דירות ב-500 ליי וב-700 ליי. כל העלאה תהיה העלאה שכר דירה מבוקר, אין לנו שום ענין להרים את הגג. אין לנו ענין ליצור מחירים שונים לסוגי דירות שונות. אנחנו צריכים לבחון את הגג, והוא, לדעתי, די גבוה לצורך שנה זו.

לגבי ההערה של בעלי הבתים: להם יש בעיות, ולא בהזדמנות חוק זה נפתור אותן.

זאת ועוד: היו הצעות להאריך חוק זה. אני אומר, שאם יש טעם להאריך, אז נאריך; אין אין טעם, אז נבטל אותו.

א. אפרת:

יש נימוקים לגבי השאלה למה לא לקבל את הצעת ח"כ אפוראי - כי זה מחושב לשנה אחת. למעשה, אנחנו צריכים לפתור בעיה ממלכתית וסוציאלית שמצווה עלינו בגלל מציאות מסוימת, ולטווח קצר.

אני מצטער להצעתו של ח"כ שובל לגבי דירת חדר. אני מציע לשקול בעיה זו, משום שמוכרחים למצוא דרך על מנת לעודד בניית דירות של חדר אחד. אני יודע את זה ממציאות. אנחנו השכרנו דירת חדר אחד למשרד הקליטה. שם זה דחוס בממתינים לקבלת דירה של חדר. גרים בבתי מלון ועוד.

אני חוזר ומציע לשקול את האפשרות לעודד ולפטור פטור יחסי מחקבל על הדעת על דירת חדר.

ועוד הערה לח"כ גרשוני: אני חושב שאין צורך לכתוב שזה רק לעולים. אני מצטרף לדעת הליברלים בענין זה, משום ש-98% מכלל הדירות השכורות הולך לעולים. רק 2% הולכים למשפחות אחרות. לכן אני מציע שנאשר כפי שמוצע פה.

מ. נוידרפר:

מלאכתי נעשתה ע"י אחרים. לא הייתי מציע להגביל את זה לעולים בלבד. הדבר הזה נולד בגלל הצורך לעולים. באו ושאלו מה יהיה עם זוג צעיר, מה עם משפחה עניה, סטודנט? כל אלה יישארו בחוץ? אני לא מציע לקבל את אלה.

הסוכנות מסתפקת בסכום של 700 ליי. סכום זה של 700 ליי איננו מבוטל. ואם זה עוד נקי ממס הכנסה, הרי זה בודאי סכום גדול מאד. הם היו מעוניינים לתת דירות של 1200 ליי ב-700 ליי, לדירה בת 4 חדרים, ואכן הושגו דירות כאלה בשכירות.

אני מעריך את הערותיו של ח"כ פלומיץ. הכל צודק. אנחנו לא עושים חוק קבוע לאורך זמן וימים, איש מאתנו לא חולם שזה יהיה לעולם ועד. האמת היא, שעשינו מה שעשינו בגלל צורך דחוף. החוק הזה איננו מתכוון לפטור ממס הכנסה דירות שכבר מושכרות. אנחנו רוצים לחפוש את הדירות הריקות. אם נוציא את התקופה של 3 חדשים, אז ייווצר למעשה מצב שכל הדירות תהיינה פטורות ממס. (א. שוטטק: אתה מגדיל את המלאי ע"י כך) אני, למשל, גר בדירה, ומחר אני מפנה אותה ---

א. שוטטק:
אני, למשל, מפנה את הדירה בחודש יוני,
ובחודש יולי את נוחן את הדירה.
אם הדירה לא תהיה פנויה ב-1 באפריל,

אז הוא לא יוכל להוציא אותו.

מ. נוידרפר:
לה"כ לורנץ: הסוכנות שוכרת מאגר של
דירות, והם אינם יודעים את מי יכניסו
לשם, אם משפחה מרובת ילדים או לא, אם משפחה גדולה או קטנה. כמובן
שמשתדלים לעשות לפי גודל הדירות. הם לא שוכרים מאגר דירות לפי לחץ
הדירות.

לענין האינדקס: ענין זה איננו
ניתן ליישום. משכיר הדירות אינו יודע כיצד לעשות את הישוב האינדקס.
מכל מקום, הסוכנות מסתפקת בסכומים אלה. היא משתדלת לשכור במחיר
הנמוך ביותר.

היו"ר י. סרגמן:
לסעיף 1 מציע ח"כ פלומיין:

"הדירה לא היתה מושכרת אחרי יום
ז' בטבת תשל"ד (1 בינואר 1974) או שהיא דירה שעל השכרתה חל חוק מס
הכנסה (פטור ממס על דמי שכירות של דירות מגורים) (הוראת שעה), תשל"ג-
1973, או שביום ז' בטבת תשל"ד (1 בינואר 1974) היתה הדירה מושכרת
בשכירות מוגנת לפי חוק הגנת הדייר (נוסח משולב), תשל"ב-1972, ולאחר
מכן חדל החוק האמור לחול עליה".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ פלומיין לסעיף 1(1) - 5

נגד - 5

י.ש. פלומיין:
הנימוק שלי להצעת הווא: ההצעה
שלי מתייחסת לדברים שאמרה המשלחת,
כדי להשוות דירה מפונה שעבודה שלמו דמי פיננסי גבוהים. אני אומר
ששכר הדירה של הפיננסי ייהנה מאותו סטטוס.

היו"ר י. סרגמן:
אני אחזור על ההצבעה:

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ פלומיין לסעיף 1(1) - 6

נגד - 6

שתי גירסאות

גירסה א': (1) הדירה לא היתה מושכרת אחרי יום ז' בטבת תשל"ד
(1 בינואר 1974) או שהיא דירה שעל השכרתה חל
חוק מס הכנסה (פטור ממס על דמי שכירות של דירות
מגורים) (הוראת שעה), תשל"ג-1973;

גירסה ב': (2) הדירה לא היתה מושכרת אחרי יום ז' בטבת תשל"ד (1 בינואר 1974) או שהיא דירה שעל השכרתה חל חוק מס הכנסה (פטור מס על דמי שכירות של דירות מגורים) (הוראת שעה), תשל"ד-1973, או שביום ז' בטבת תשל"ד (1 בינואר 1974) היתה הדירה מושכרת בשכירות סוגנת לפי חוק הגנת הדייר (נוסח משולב), תשל"ב-1972, ולאחר מכן חדל החוק האמול לחול עליה.

א. שוטסק: אני מציע שבסעיף 1(1) ייכתב: "הדירה לא היתה מושכרת אחרי 1.3.74", במקום 1 בינואר 1974.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ שוטסק לסעיף 1(1) - 6
נגד - 7

הצעת ח"כ שוטסק - לא נתקבלה

ח. קורפן: אני מציע למחוק מסעיף 1 את המלים "או חלק ממנה". כמו כן אני מציע למחוק את סעיף 1(1).

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ קורפן הראשונה - למחוק בסעיף 1 את המלים "או חלק ממנה" - 5
נגד - 7

הצעת ח"כ קורפן הראשונה - לא נתקבלה

בעד הצעת ח"כ קורפן השנייה - למחוק את סעיף 1(1) - 4
נגד - 7

הצעת ח"כ קורפן השנייה - לא נתקבלה

ז. שובל: אני מציע: (א) אחרי פסקה (1) יבוא "הגבלה לפי פסקה (1) לא תחול על דירות בעלות חדר אחד"; (ב) אחרי פסקה (3) יבוא: "4. עיסוקו העיקרי של המשכיר אינו השכרת דירות".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ שובל - 1
נ ג ד - רוב

שתי הצעות ח"כ שובל - לא נתקבלו

סעיף 1(2) כמוצע בחוברת הכחולה - נתקבל

י.ש. פלומיין:

לגבי סעיף 1(3) אני מציע: במקום המלים "700 לירות לחודש" יבוא "300 לירות לחודש", אבל לא יותר מ-1,200 לירות לחודש לדידה ותוספת לסכומים האמורים הנובעת מהצמדתם למדד המחירים לצרכן".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ פלומיין לסעיף 1(3) - 3
נ ג ד - רוב

הצעת ח"כ פלומיין לסעיף 1(3) - לא נתקבלה

ש. לורנץ:

אני מציע: בפסקה (3), אחרי המלים "700 לירות לחודש" יבוא "ועוד 100 לירות לחודש על כל דייר מעל לארבעה".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ לורנץ לסעיף 1(3) - מעוט
נ ג ד - רוב

הצעת ח"כ לורנץ לסעיף 1(3) - לא נתקבלה

ה צ ב ע ה

בעד סעיף 1(3) כמוצע בחוברת הכחולה - 8
נ ג ד (ח"כ אמוראי) - 1

סעיף 1(3) כמוצע בחוברת הכחולה - נתקבל

ח"כ גרשוני סונדר על הצעתו

ח"כ שובל חוזר ומציע לבטל את ההגבלות לפי סעיף 1(1) על דירות בעלות חדר אחד.

ה צ ב ע ה

- בעד הצעת ח"כ שובל - לבטל ההגבלות על דירות של חדר אחד - 2
- נ ב ד - 702

הצעת ח"כ שובל - לא נתקבלה

חוק מס הכנסה (פטור ממס על דמי שכירות על דירות מגורים) (הוראת שעה), תשל"ד-1974 - פרט לסעיף 1(1) שבו נתקבלו שתי גירסאות - נ ת ק ב ל

ד. חוק בול בטחון (תיקון והארכת תקופת ההיטל) (תיקון מס. 10), תשל"ד-1974 :

ח. קורפנו: בחוק זה יש שתי הצעות - האחת, לקבוע היטל של 10% לבול בטחון; השנייה - לקבוע 15%.

ה צ ב ע ה

- בעד ההצעה לקבוע היטל של 15% לבול בטחון - כפי שמוצע בטופס הכחול - 8
- בעד ההצעה לקבוע היטל של 10% - 5

ההצעה להטיל 15% לבול בטחון - נתקבלה

ה ס ת י י ג ו ת לחברי הוועדה קורפנו ופלוסין.

ה ו ח ל ט להעביר את החוק בצרוף ההסתייגויות לכנסת לקריאה שניה ושלישית.

ה. תקנות מס הכנסה (פטור והנחות בישובים מסויימים ובהיאחזויות נח"ל) (תיקון), תשל"ד - 1974 :

תקנות מס הכנסה (פטור והנחות ממס על הכנסות בשטחי התיישבות חדשה ובשטחי פיתוח) (תיקון), תשל"ד-1974 :

תקנות מס הכנסה (פטור והנחות ממס על הכנסות של תושבי אילת והערבה) (תיקון), תשל"ד-1974 :

(מכתב מיום י"ח בניסן תשל"ד (11.4.1974) מס. ה/מה/201/02)

ב. נויזרפרן:

אם כתוב 600 ל"י, הרי שזה כתוב כדי לשמש אינדיקטור או דרך לחישוב לגבי הכנסות יותר גדולות. זהו סונה ומכנה למס הכנסה. אם יש למישהו 1200 ל"י, אז זה 600 חלקי 1200 - שזה חצי, ואכן משלמים מחצית המס שמשלם מס רגיל. אם הפטור הוא 1000 ל"י, הרי שזה המחצית של ה-2000 ל"י.

אנחנו מבקשים כאן להאריך את הפטורים לשנתיים נוספים לישובים אחרים שהם מחוץ לקרית-שמונה, שלומי ומעלות. על כל פנים, זה חלק ממסגרת המדיניות של פיזור האוכלוסיה.

ג. גרשוני:

אני רוצה לדבר על ישוב אחד, ואסביר דברי: זה יפה מאד שמאריכים לעין-גדי לשנתיים נוספות. אבל אני חושב שהפטור של 400 ל"י לעין-גדי איננו מספיק. סכום זה של 400 ל"י הוא לא נכון וגם איננו מספיק עבור עין-גדי.

זאת ועוד: קיבוץ כמו יטבתה שנמצא בסביבות אילת, מקבל פטור של 750 ל"י, ושם יש גם כן הארכה. הואיל ועין-גדי איננו על יד אילת, אז הוא לא יכול לקבל כמו יטבתה.

אני אומר שלעין-גדי מגיע כמו ליטבתה.

אני לא יכול לדבר על ערד. אי אפשר לקחת ישוב כפרי ולהשוותו לישוב שהוא במסגרת כלל האזור ששם. המפה מחולקת לאזורים א'-ב'-ג', ושם נאמר שלוועדת מנכ"לים של שלושה משרדים יש אפשרות לסווג ישובים, וישובים כאלה נכללים במפה. זה מאד סביר.

מכל מקום, אני חושב שלשני ישובים אלה שהזכרתי קודם לכן מגיע להם פטור באופן שווה.

הנ"ר י. קרגמן:

אנחנו לא יכולים להכנס לבעיה כמה לתת פטורים. זהו נושא מכובד מאד. יש ועדת שרים לענייני פיזור האוכלוסיה, והיא מביאה בפנינו הצעות.

כל מה שאמר ח"כ גרשוני, היום דברים חשובים. אבל זה איננו קשור עם האישור הזה. לכן אני מציע לאשר את מה שהובא בפנינו. לדעתי, זו בעיה לא רק לגבי עין-גדי.

מה שעולה באילת ביוקר, זה בגלל התחבורה וכו'. הדבר התחיל מאילת, כי שם הכל ביוקר רב. על כל פנים, אינני אומר שלעין גדי לא מגיע.

היו"ר י. קרגמן:

אני מציע שנאשר את מה שהובא לפנינו כאן, וביחס לשובים אחרים - הם יובאו בפנינו,

ואנחנו נדון בהם.

אני מבקש הבהרה: מהו כרגע המצב לגבי ישובים כמו די-זהב?

י.ש. פלומין:

יש לנו הוראה לגבי ישובים מעבר לקו הירוק. להם אנחנו נותנים לפנים משורת

מ. נוינרפר:

הדין.

אני מקדם בכרכה את הרעיון של היושב-ראש לקיים דיון על ישובים אחרים. אני רק

ד. קורן:

מבקש שזה ייעשה ככל שמוקדם.

לפי איזו שיטה נעשות הרשימות, וכיצד זה יוצא לפועל? יש לי הרגשה שהענין לא מסודר נכון.

כאן מוזכר שדה-בוקר - האם זה הקיבוץ

או המידרשה?

זה שניהם.

מ. נוינרפר:

להוציא את שדה-בוקר מ-400 ל"י. מה זה להוסיף?

ש. לורנץ:

הישובים האלה היו ישובים חקלאיים. למעשה, תקופת הפטור שלהם הסתיימה. למרות שלא היה מקום לתת להם את הפטור, בהתחשב בתנאים המיוחדים של הבדידות, זה ניתן להם.

מר לי:

ישו שבוער תקופת זמן, אין הצדקה להוסיף לו פטור, אלא להקטין לו את הפטור. אם הפטור בשדה בוקר היה של 400 ל"י, ונאמר כאן שדה-בוקר זה לא חקלאי, אז הם אינם יכולים להינות. אני מביין שאתם מאדיכים את התקופה, אבל למה אתם מעלים את הפטור ל-750 ל"י?

ש. לורנץ:

למעשה, אנחנו הצמדנו את עין-גדי לערד, ואת שדה-בוקר - למצפה-רימון. בגלל התנאים המיוחדים שבהם התחשבנו, אמרנו כי מוטב שמורה של שדה-בוקר יגור שם, ולכן מוטב לתת לו את הפטור הזה.

מר לי:

מ. נוידרפר:
 בשם שר האוצר אני מבקש - אחרי שהוועדה
 הגדילה את הפטור שלושת הישובים בצפון -
 לכלול עוד כמה ישובים שהם בצפון, ואשר הם אינם כלולים בהצעה המקורית
 שלנו.

הפטור לישובים הנאים יועלה ל-1000 ל"י:

אביבים	כפר רוזנפלד
אבן מנחם	מטולה
אלקוש	מנחמיה
בית הלל	מדגליות
בית יוסף	נטועה
גודן	רמות נפתלי
דונב	שאר ישוב
דישון	שומרה
ירדנה	שתולה
כפר יובל	

ה ו ח ל ט לקיים דיון בבעיות הפטור ממס לישובים.

תקנות מס הכנסה (פטור והנחות בישובים) - א ו ש ד ג

ג. תקנות מילווה מלחמה (תעודות מילווה מרצון, סדרה א'),
תשל"ד-1974:

(סכתב שר האוצר מיום כ"ו בניסן תשל"ד (18.4.74))

גב' מושכל:
 המלווה מרצון הוא לפי אותם התנאים של חוק
 מלווה מלחמה תשל"ד-1973. מלווה זה
 ייגבה בשנת 1974/75. התקנות האלה מחייחות למלווה מרצון עד מר. 1974.
 וכמפור, כל התנאים שנקבעו הם אותם התנאים שבמלווה חובה.
 התקנות באות להשלים כמה פרטים טכניים.
 כגון: במקרה של פטירה, כיצד לפרוע את המלווה ליורשים. התקנות האלה
 דנות אך ורק במלווה מרצון. לגבי מלווה חובה יוצאו תקנות אחרות. אנחנו
 רוצים להסדיר, מבחינה ארגונית, ולהוציא תעודות מלווה לגבי מלווה מרצון.

א. אפרת: כמה כספים נכנסו ממלווד מרצון?

גב' מושכל:
 נמכרו עד היום במזומן 165 מיליון ל"י.
 כלומר, עד סוף מרץ. ואילו בהתחייבויות
 יש יותר מ-820 מיליון ל"י.

היו"ר י. קרגמן:
 אני מציע שבענין זה נשאל את נגיד בנק ישראל או את שר האוצר בשיחה ראשונה שתהיה לנו, לגבי ההתחייבויות שמסתכמות ב-850 מיליון - 1 מיליארד ל"י. אנחנו נשאל בענין זה באופן ישיר, ונקבל מסמך רשמי עד יוני 1974.

ה צ ב ע ה

תקנות מלווה מלחמה (תעודות מלווה מרצון, סדרה א'), תשל"ד-1974 - בתיקון הבא: אחרי סעיף 2 בנוסח שהוצע יבוא: "עד ליום י"ג בניסן תשל"ז (1.4.77) תוצא סדרה א' של תעודות"; כמו כן, סעיף 4 יבוטל -
 א ש ר ו

ז. חוק החיילים המשוחררים (הוראת שעה) (תיקון).
 תשל"ד-1974 :

ה צ ב ע ה

חוק החיילים המשוחררים (הוראת שעה) (תיקון).
 תשל"ה-1974 - א ש ר

היו"ר י. קרגמן: תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.00.